

Monumentnummer*: 512117

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 24 februari 2000
Kadaster deel/nr 82700/44

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Benschop Lopik Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Benschop

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Benschop B 2195

Omschrijving**

Omschrijving

De evenwijdig aan het Dorp en de Benschopper Wetering gelegen, door A. Tepe ontworpen en in 1886-1888 in neogotische stijl gebouwde, rooms-katholieke KERK is een driebeukige kruisbasiliek, opgetrokken in grauwe baksteen op een bakstenen plint en aan de buitenzijde voorzien van zich verjongende steunberen met afzaten. De met leien in maasdekking gedekte dakschilden worden hier en daar doorbroken door kleine dakkapellen onder steekapjes. De meeste vensters hebben een spitsboogvormige beëindiging en zijn voorzien van traceringen; sommige, waaronder de blindnissen worden gedekt door een rond- of tudorboog. Het schip telt drie traveeën. De transepten hebben afgeschuinde zijden. Het koor aan de oostzijde heeft een travee en een driezijdige koorsluiting. Tegen de westzijde van het middenschip is een toren gezet op een vierkante plattegrond van vier geledingen met zich verjongende steunberen, galmgaten en een ingesnoerde, leien gedekte achthoekige spits. De spits heeft een bekroning in de vorm van een kruis met een torenhaan. Aan de westzijde van de toren bevindt zich hoofdingang waarboven in 1895 een groot gebrandschilderd venster is aangebracht. Tegen de zuidzijde van de toren is een traptorentje geplaatst, dat reikt tot de derde geleding. Aan de noordzijde is tegen de toren, ter zijde van het de zijbeuk een aanbouw gezet van één bouwlaag onder een tentdak (doopkapel). Aan de noordoostzijde is in de oksel tussen het transept en het koor een veelhoekig bouwdeel gezet onder een spits dak, dat de sacristie en de zangtribune herbergt. Deze tribune is toegankelijk via een tussen de aanbouw en het transept geplaatste zeshoekige traptoren met leien gedekte spits. Het interieur van de kerk is bepleisterd en heeft kleurrijke ronde pijlers, gedecoreerde scheibogen en kruisribgewelven. Een deel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van de viering, alsmede het koor, is uitgevoerd met in de jaren twintig aangebrachte gewelfschilderingen. De banken en biechtstoel stammen uit de bouwperiode. Alle vensters zijn voorzien van gebrandschilderde ramen. Het koor is enigszins hoger gelegen en wordt gescheiden van de viering door een smeedijzeren koorhek met de tekst: 'domus dei porta coeli' (het huis van de Heer is de poort naar de hemel). Aan de scheidingsboog boven het koorhek hangt een voorstelling van Christus aan het kruis. Het zeshoekige eikenhouten preekgestoelte met neogotische tracersingen staat thans links voor het koorhek en is voorzien van een trap met smeedijzeren leuning. Het hoofdaltaar wordt omgeven door een beschilderde houten baldakijn met pinakels. Het altaar en het tabernakel hebben een vergulde achtergrond en zijn beschilderd met heiligen. De vensters in het koor zijn bevatten de namen van de schenkers. Het grootste venster van het koor, aan de zuidzijde tegenover de zangtribune, is gewijd aan Cecilia. De balustrade van de zangtribune is uitgevoerd met schilderingen in spitsbogige spaarvelden. Eronder bevindt zich de doorgang naar de sacristie. Deze wordt overkluisd door een stergewelf. In de sacristie zijn twee gebrandschilderde vensters geplaatst die afkomstig zijn uit de oude kerk. Ook bevindt zich hier de doorgang naar de pastorie. In het zuidertransept staat een uit koper vervaardigd altaar, gewijd aan St. Victor. Het altaar in het noordertransept is uitgevoerd in hout en gewijd aan de H. Familie. Het bevat drie beelden en twee panelen met schilderingen van heiligen. De vensters in het noordertransept zijn gewijd aan Maria, die in het zuidertransept aan de H. Jozef. De vensters in de zijschepen symboliseren de zeven sacramenten door middel van voorstellingen uit de bijbelse geschiedenis. Een bakstenen balkonafdeling bevindt zich boven het portaal aan de westzijde.

Waardering

De kerk is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een neogotische, door Alfred Tepe ontworpen, rooms-katholieke kruisbasiek uit het laatste kwart van de 19de eeuw met diverse oorspronkelijke interieuronderdelen, eveneens met een rijke neogotische detaillering. Als zodanig is de kerk van belang voor het oeuvre van de architect Alfred Tepe. Tevens heeft de kerk ensemblewaarde vanwege de ligging in de kern van Benschop, in combinatie met het kerkhof, de processietuin en de uit dezelfde periode stammende pastorie.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument